

eindhoven museum

Jaarverslag 2019

Voorwoord jaarverslag Eindhoven Museum 2019

Het schrijven van dit voorwoord bij het jaarverslag 2019 midden in de huidige coronacrisis voelt surreëel. Op dagelijkse basis zijn we nu bezig om prognoses te maken, scenario's bij te stellen en maatregelen te nemen, zodat Eindhoven Museum deze uitzonderlijke omstandigheden goed doorkomt en we onze museale rol kunnen blijven vervullen. Tegelijkertijd is het fijn om juist nu de toekomst onzeker voelt, terug te kunnen blikken op de mijlpalen die we vorig jaar hebben bereikt ... en dat zijn er nogal wat.

De vonk sloeg dit jaar zowel letterlijk als figuurlijk over. Na maanden hard werken, hebben we in september ons nieuwe concept voor onze museumuitbreiding gepresenteerd, namelijk VONK – knetterend museumpark. Hiermee geven we een vernieuwend antwoord op de vraag hoe het cultuurhistorisch museum van de regio en stad Eindhoven van de toekomst eruit zou moeten komen te zien. Het is mooi om te zien dat de inhoud van onze plannen op enthousiasme kunnen rekenen, zowel op bestuurlijk vlak, als ook onder onze medewerkers en vrijwilligers. VONK biedt een wenkend perspectief voor toekomstige ontwikkeling van Eindhoven Museum en ook een uitgangspunt voor onze plannen voor de komende cultuurperiode 2021-2024.

Ook Museum door de Stad kwam na de eerste start in 2018 verder op stoom. Met de editie verleden, heden en toekomst van ons vervoer stonden we op de Dutch Technology Week en Park Hilaria. We gingen onder andere een succesvolle samenwerking aan met mediakunstcollectief Dropstuff, waardoor we een unieke installatie Bumper Ballet mede mogelijk konden maken. Die werd onthuld tijdens de Biënnale in Venetië en was als onderdeel van Museum door de Stad als eerste in Nederland te zien. Ook met het thema verleden, heden en toekomst van onze vrijheid wisten we onze maatschappelijke rol als museum verder invulling te geven. Zo brachten we met de portrettenreeks van fotografe Britt Roelse het publiek aan het denken over de vraag hoe onze wereld eruit zou hebben gezien als we niet bevrijd waren. Dan pas kun je je een voorstelling maken van wat vrijheid vandaag de dag betekent en dat deze niet vanzelfsprekend is.

Het preHistorisch Dorp wist voor de derde keer de Kidsproof Award van Noord-Brabant van de Nederlandse Museumvereniging te winnen. Een bevestiging van onze inspanningen om het leukste en meest inspirerende museum voor kinderen te worden onze provincie. Het Vikingfestival trok dit jaar meer bezoekers en ook van verder dan ooit. Met een nieuwe theatrale show wisten we daarbij onze bezoekers te interesseren voor de sagen en mythen, die over het algemeen minder bij het grote publiek bekend zijn. Ook het internationale ijzersymposium wist een internationaal publiek naar ons openluchtmuseum te trekken.

Deze mijlpalen en nog vele andere, hebben erin geresulteerd dat Eindhoven Museum dit jaar een historisch bezoekersrecord vestigde met bijna 73.000 bezoekers aan het preHistorisch Dorp en Museum door de Stad gezamenlijk. Ook behaalden we in het preHistorisch Dorp met een 8,5 onze hoogste bezoekerswaardering tot nu toe. Aan deze mijlpalen liggen jaren van ontwikkeling en professionalisering van onze organisatie ten grondslag. Dat was niet mogelijk geweest zonder de inzet van onze medewerkers, vrijwilligers en de steun van onze bezoekers. In dit verband een bijzonder woord van dank aan onze voormalig voorzitter Hans Moors, penningmeester Robert van Vugt en bestuursleden Jean-Bernard Martens en Nol van Beurden, die begin 2020 hun taken als bestuursleden hebben overgedragen aan een deels nieuw bestuur, de toekomstige raad van toezicht. Met hun jarenlange inzet hebben zij bijgedragen aan het ontstaan van de vonk, die het vuur heeft ontstoken voor de veelbelovende toekomstige ontwikkeling van Eindhoven Museum.

Met vriendelijke groet, namens het bestuur van Stichting Eindhoven Museum

dr. Ward Rennen
directeur Stichting Eindhoven Museum

Inhoudsopgave

Het museum	6
Visie	8
Missie	8
Ambitie	9
Publieksbereik	10
Programmering	10
Educatie	14
Collectiebeheer en onderzoek	14
Marketing	15
In de media	16
Organisatie & Bedrijfsvoering	17
Financieel beleid	18
Continuïteit	19
Prestatie-overzicht	20
Governance	23
Verkorte jaarrekening	27

Het museum

Eindhoven Museum (EM) bestaat uit het openluchtmuseum preHistorisch Dorp en een cultuurhistorische collectie. Het huidige museum is in 2012 ontstaan uit een fusie tussen het Historisch OpenluchtMuseum Eindhoven (HOME) en Museum Kempenland Eindhoven (MKE).

Het preHistorisch Dorp is vandaag de dag onze vaste stek waar bezoekers de vroege geschiedenis van jagers en verzamelaars tot aan de Tachtigjarige Oorlog meemaken. Wij laten bezoekers samen met onze 'bewoners' de geschiedenis ontdekken, door zelf vuur te maken met een vuursteen, boog te leren schieten of te kanoën in een holle boomstam.

De cultuurhistorische collectie die bijna 23.000 objecten omvat, vertelt het verhaal over de moderne stadsgeschiedenis van Eindhoven en omgeving. Omdat we op dit moment geen expositieruimte voor de collectie hebben, strijken we met het meerjarenprogramma Museum door de Stad neer op wisselende locaties in Eindhoven. Zo staan we op festivals, de kermis, winkelcentra, markten en het vliegveld en brengen we de geschiedenis dicht naar de mensen toe. Op deze manier bereiken we jaarlijks circa 16.000 inwoners en bezoekers van Eindhoven.

EM is met het preHistorisch Dorp en Museum door de Stad bij uitstek een instapmuseum; laagdrempelig en sterk gericht op een publiek dat niet vanzelfsprekend een kunstmuseum, theater of klassiek concert bezoekt. In 2019 behaalden we met het preHistorisch Dorp en Museum door de Stad samen een recordaantal van 72.850 bezoeken. Het preHistorisch Dorp won de afgelopen drie jaar de Kidsproof Award van de Nederlandse Museumvereniging in Noord-Brabant. Museumjeugdinspecteurs beoordeelden ons afgelopen jaar met een 8,9.

Visie

“Je kunt alleen aan de toekomst werken als je weet waar je vandaan komt”

EM werkt vanuit de overtuiging dat werken aan de toekomst niet kan zonder begrip en kennis van het verleden. Elke ontwikkeling heeft immers een maatschappelijke bedding en wortelt in de historisch gevormde identiteit van Eindhoven en de regio.

Missie

Vanuit deze visie heeft EM de missie om voor een breed publiek inzichtelijk te maken hoe Eindhoven zich heeft ontwikkeld en hiermee bij te dragen aan een beter begrip van het heden en een scherpere visie op de toekomst.

Ambitie

EM is een ambitieuze organisatie met een scherp oog voor wat er in de maatschappij speelt. Vanuit onze rol als cultuurhistorisch museum duiden we op begrijpelijke wijze waar ontwikkelingen in de stad en regio Eindhoven vandaan komen. Veel van die ontwikkelingen trekken nationaal en internationaal aandacht. Dat is iets waar veel inwoners trots op zijn. Maar waar die successen vandaan komen en hoe die historisch gegroeid zijn, dat wordt tot nu toe nergens goed verteld. Eindhoven mist een plek waar je binnen kunt lopen en waar voor bewoners, internationals en toeristen de geschiedenis op een aantrekkelijke manier toegankelijk wordt gemaakt. EM wil die plek worden door onze huidige museumdelen preHistorisch Dorp en Museum door de Stad met de collectie op te laten gaan in één vernieuwend museumconcept. Daartoe is dit jaar VONK - knetterend museumpark als plan uitgewerkt voor de voorzieningenpijler van de Regio Deal van Brainport Eindhoven.

We hebben het bidbook voor VONK de afgelopen maanden gepresenteerd aan het stichtingsbestuur van het Regiofonds van Brainport Eindhoven, het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad. De reacties op de artistieke lijn van ons plan zijn bijzonder positief. VONK biedt bij uitstek een toegankelijk museumconcept dat verschillen overbrugt en hiermee inspeelt op een brede maatschappelijke behoefte. Voor 2020 verwachten we de artistieke, ruimtelijke en financiële dimensies van het plan verder uit te kunnen werken. Hiervoor is EM afhankelijk van positieve besluitvorming over de aanvraag, die bij het Regiofonds van Brainport Eindhoven is gedaan. De medewerking van de gemeente Eindhoven is daarbij eveneens onontbeerlijk.

Publieksbereik

EM richt zich op drie hoofddoelgroepen, namelijk gezinnen met kinderen en scholieren uit het primair onderwijs en de onderbouw van het voorgezet onderwijs in het preHistorisch Dorp en inwoners van Eindhoven in de breedste zin van het woord met Museum door de Stad. Daarnaast bereiken we met specifieke evenementen, zoals het Vikingsfestival, Fashion & Beauty Weekend en Wolspinnersweekend specifieke doelgroepen landelijk en internationaal op basis van hun interessegebieden. Het preHistorisch Dorp realiseerde in 2019 in totaal 56.087 bezoeken, waarvan 16.174 in schoolverband. Museum door de Stad bereikte 16.763 deelnemers. Beide museumonderdelen gezamenlijk bereikte een historisch record van 72.850 bezoeken.

Programmering

preHistorisch Dorp

We hebben gewerkt aan het verder optimaliseren en verdiepen van het aanbod door de bemensing op het veld te verdubbelen tijdens de weekenden en schoolvakanties. Hierdoor komt het museum voor bezoekers nog meer tot leven. Het aantal activiteiten dat onze gidsen aanbiedt is vergroot, zodat het aanbod gevarieerder en samenhangender is. Om de belevingswaarde te verhogen, hebben we meer theatrale elementen toegevoegd, zoals een middeleeuwse poppenkast voor kinderen. Op doordeweekse dagen zetten we onze groepsbegeleiders naast het begeleiden van schoolklassen ook in als gidsen, waardoor weekbezoekers een levendiger dorp aantreffen.

In de presentatie is meer nadruk gelegd op authenticiteit en extra geïnvesteerd in de aankleding van de gebouwen. We actualiseerden het reguliere aanbod door de Tijdijker app om te bouwen naar een augmented reality speurtocht en een losse audiotour. Naast de Tijdskasten (informatiekisten) die door het museum heen verspreid staan, zijn vraagtekenbordjes geplaatst die kort uitleg geven over niet direct herkenbare objecten. Wie deze bordjes eenmaal ziet, ziet ze overal. Veel bezoekers gingen dan ook fanatiek op zoek naar steeds nieuwe bordjes.

De belangrijkste evenementen in 2019 vormden het Vikingfestival (Pinksteren) en het ridderevenement (augustus). Andere hoogtepunten waren de mei-, zomer-, en herfstvakantie, waarbij we telkens een ander

thema uitlichtten van gifmengers en kruidenvrouwtjes tot ijzerwinning en smeden. Nieuw in de programmering was onze deelname aan de nationale archeologieweek i.s.m. de AVKP, de eerder genoemde weekenden over Beauty & Fashion en wol spinnen en het internationale ijzersymposium. In het bijzijn van het publiek wonnen vijftien internationale teams op prehistorische wijze ijzer en smeedden dit om in gereedschappen.

Ten slotte onderzochten we i.s.m. de Universiteit Leiden de relatie tussen wetenschappelijke kennis en de vertaling daarvan op de museumvloer. Dit onderzoek heeft geleid tot een nieuw schoolreisprogramma dat inmiddels gretig aftrek vindt.

Museum door de Stad

Voor Museum door de Stad hebben we dit jaar twee thema's geprogrammeerd, namelijk verleden, heden en toekomst van ons vervoer en van onze vrijheid. Het laatste thema vormde onze bijdrage aan het herdenken van 75 jaar bevrijding. Met het thema vervoer hebben we de historische ontwikkeling van vervoer, infrastructuur en daarmee samenhangende veranderingen in de stedelijke ruimte over de afgelopen 150 jaar in Eindhoven zichtbaar gemaakt. Waarbij we ook uitgebreid stil stonden bij de geschiedenis van de lokale automotieve industrie, in het bijzonder DAF. We hebben deelgenomen aan de Dutch Technology Week, waarbij we intensief hebben samengewerkt met Simac. Daarnaast waren we aanwezig op Eindhoven Airport en op Park Hilaria. Hiermee hebben we nieuwe publieksgroepen weten te bereiken, die normaal minder snel in aanraking komen met erfgoed en cultuurhistorie.

Nieuw was onze samenwerking met het mediakunstcollectief Dropstuff dat met hun interactieve botsauto-installatie goed aansloot bij de opzet en thematiek vervoer. We hebben deze installatie medegefinancierd en naar Eindhoven gehaald en van lokale historische inhoud voorzien door historische reclamebeelden van DAF in de installatie te verwerken. De installatie was een groot succes bij het publiek en ook in Venetië tijdens de Biënnale te bewonderen.

Vanuit onze opdrachtgeversrol hebben we studenten industrial design van de TU/e een omvangrijke installatie laten ontwikkelen. Die bestaat uit meerdere segmenten, zoals de mobility bike, herkomstkaart, dilemmaparcours en keuzerad. Onze curator en producent coachte de studenten in het traject van ontwikkeling naar realisatie. De installatie bevatte ook een chipkaart, waarmee we anoniem bezoekersdata verzamelden, die we verwerken voor de eindpublicatie van de 'subjectieve canon van Eindhoven'. Dezelfde installatie is opnieuw van inhoud voorzien voor het thema 75 jaar bevrijding.

WAT ALS WE NIET
BEVRIJD WAREN?

1944 - 2019

MUSEUM
DOOR DE STAD
-VERLEDEN, HEDEN EN
TOEKOMST VAN ONZE VRIJHEID

CHECKPOINT EINDHOVEN

Educatie

Op educatief vlak hebben we ingezet op de ontwikkeling van aanbod dat voor hele scholen en Museumschatjes geschikt is. We trainden onze groepsbegeleiders in het variëren in niveau binnen eenzelfde programma. De activiteiten blijven daarbij hetzelfde en het verhaal dat je erbij vertelt gaat dieper of juist minder diep, naar gelang de leerbehoefte van de klas en individuele leerlingen. We sluiten daardoor beter aan bij de diverse vormen en niveaus van onderwijs, ook in België.

Collectiebeheer en onderzoek

De collectie is dit jaar in zijn geheel digitaal ontsloten via een nieuwe zoekmachine op de website van Museum door de Stad. De zoekmachine is live gekoppeld aan ons digitale collectiemanagementsysteem AdLib. Wijzigingen in AdLib zijn direct via de website te zien. Hiermee is de wens van de voormalig Stichting Vrienden van Eindhoven Museum om de collectie online zichtbaar te maken in vervulling gegaan. Hiervoor maakten we ook een noodzakelijke inhaalslag in de registratie van objecten in AdLib. De omvangrijke papieren en digitale schaduwregistratie is weggewerkt.

Hiervoor zijn twee tijdelijke externe krachten ingehuurd. De online presentie van Museum door de Stad en de collectie kreeg hierdoor verder inhoudelijk invulling. Daartoe verrichtten we extra historisch onderzoek dat resulteerde in drie thematische werkboeken om ontwerpers voor Museum door de Stad te brieven. Ook maakten we ca. 85 artikelen over uiteenlopende collectiestukken, waarvan er wekelijks één op Facebook wordt geplaatst. Ten slotte organiseerden we een kleine expositie met dertien schilderijen rondom het thema 'Water' in de bezoekersruimte van het RHCe.

Marketing

In de marketing verlegden we het afgelopen jaar de focus naar online met als resultaat een stijging in het websitebezoek (40%) en aantal volgers op Instagram (50%). Facebook groeide door naar circa 13.000 volgers. Door in te zetten op specifieke thema's en interessegebieden, zoals ons Vikingfestival en bijzondere ambachten, vergrootten we ons doelgroepenbereik in heel Nederland, Vlaanderen en Duitsland. Ook internationals weten ons steeds beter te vinden. Wij verwachten met de omslag naar online onze zichtbaarheid de komende jaren verder te verhogen.

In de media

In de marketing verlegden we het afgelopen jaar de focus naar online met als resultaat een stijging in het websitebezoek (40%) en aantal volgers op Instagram (50%). Facebook groeide door naar circa 13.000 volgers. Door in te zetten op specifieke thema's en interessegebieden, zoals ons Vikingfestival en bijzondere ambachten, vergrootten we ons doelgroepenbereik in heel Nederland, Vlaanderen en Duitsland. Ook internationals weten ons steeds beter te vinden. Wij verwachten met de omslag naar online onze zichtbaarheid de komende jaren verder te verhogen.

Het aantal artikelen en uitzendingen in de media is sterk toegenomen ten opzichte van vorig jaar, zowel voor het preHistorisch Dorp als Museum door de Stad. Over de hele linie hadden we meer bereik. Hieronder staat het overzicht van het preHistorisch Dorp, met daarbij de aantallen per medium en de titels bij plaatsing.

Studio 040	13
Eindhovens Dagblad	11
Indebuurt Eindhoven	6
Omroep Brabant	5
Eindhoven News	4
Groot Eindhoven	2
Omroep Helmond	2
Nu.nl	2
NPO	1

27 maart	preHistorisch Dorp weer open voor publiek
28 maart	Prehistoric village open to public again
29 maart	9 x doen in Eindhoven dit weekend
30 maart	preHistorisch Dorp Eindhoven start het seizoen met een speciale actie voor kinderen
12 april 2019	Middeleeuwse bril voor preHistorisch Dorp
26 april 2019	5 x wat je (behalve Koningsdag) ook kunt doen in Eindhoven
26 april 2019	Amon Amarth
29 april 2019	tips voor de meivakantie
1 mei 2019	Romeinen nemen het over
1 mei 2019	Brabants Bont uitzending
6 juni 2019	5 x doen in Eindhoven dit weekend
8 juni 2019	Vikingfestival Eindhoven: Kinderen vechten alsof hun leven ervan afhangt (fotoreportage)
8 juni 2019	Groot Vikingfestival met 300 Vikingen in preHistorisch Dorp
1 augustus 2019	Bijna vrij: 5 x leuke dingen doen in Eindhoven dit weekend
3 augustus 2019	Vijftien spinnewielen in Eindhoven om te oefenen
3 augustus 2019	Ouderwets wol spinnen in het preHistorisch Dorp
3 augustus 2019	Oude ambacht herleeft, leren spinnen in het preHistorisch Dorp
3 augustus 2019	preHistorisch Dorp organiseert spinnersweekend
6 augustus 2019	Jonge bezoekers enthousiast om wol te spinnen
6 augustus 2019	Young visitors enthusiastic about spinning wool
14 augustus 2019	Ridders overheersen preHistorisch Dorp
20 augustus 2019	Samenwerking musea Eindhoven, Helmond, Nuenen en Valkenswaard
20 september 2019	Bijna vrij: 9 x leuke dingen doen in Eindhoven dit weekend

3 oktober 2019	Fashionista's opgelet! Het preHistorisch Dorp verandert voor één keer in een catwalk
7 oktober 2019	Mode uit de Oudheid in het preHistorisch Dorp
7 oktober 2019	Modeshow in het preHistorisch Dorp
8 oktober 2019	Fashion from ancient history in the preHistorisch Dorp
14 oktober 2019	Spelen met skeletten en op zoek naar oude schatten bij Archeologiedagen in preHistorisch Dorp
8 november 2019	preHistorisch Dorp kindvriendelijkste museum van Brabant
10 november 2019	het preHistorisch Dorp meest kindvriendelijke museum
4 december 2019	10,5 miljoen euro nodig voor uitbreiding Eindhoven Museum
5 december 2019	Eindhoven Museum breidt fors uit
5 december 2019	17:45 Nieuws en Co: Uitbreiding Eindhoven Museum
6 december 2019	Eindhoven Museum breidt fors uit en krijgt andere naam
17 december 2019	preHistorisch Dorp ziet groei bezoekers
18 december 2019	More visitors to Prehistoric Village

Organisatie & Bedrijfsvoering

Onze organisatie is compact en flexibel. Het team bestaat uit 11 vaste krachten en een viertal freelancers voor Museum door de Stad. Ieder openingsseizoen komen daar nog zo'n 35 parttime krachten bij. In najaar 2019 is gestart met het doorvoeren van een structuur- en cultuurverandering in de organisatie, omdat het team de wens uitsprak om een aantal interne processen soepeler te laten verlopen. Het doel is om strategie en beleid enerzijds en uitvoering anderzijds beter met elkaar te verbinden. Dat hebben we gedaan door:

- Inschakelen extern organisatieadviseur om kansen en verbeterpunten in de organisatie in kaart te brengen;
- Opstellen operationeel beleidsplan 2020-2023 voor de bedrijfsvoering en programmering van het prehistorisch Dorp. Er is gekozen voor de periode 2020-2023, omdat we hopen in 2024 VONK te kunnen openen. Omdat de organisatorische vraagstukken vooral betrekking hebben op de operationele processen van het preHistorisch Dorp, hebben we ons hiertoe beperkt. Dit plan zal ook onderdeel zijn van het meerjarenbeleidsplan 2021-2024 dat ingediend zal worden bij Cultuur Eindhoven bij de aanvraag voor de meerjarensubsidie voor de komende cultuurperiode.
- Aan de hand van een heisessie hebben medewerkers samen met de directie het beleidsplan 2020-2023 geconcretiseerd op:
 - Aanscherpen rollen, taken en verantwoordelijkheden van functies.
 - Verbeteren onderlinge overlegstructuur door instellen tweewekelijks tactisch overleg.
 - Actualiseren van het medewerkershandboek, zodat alle medewerkers zich kunnen conformeren aan eenduidige afspraken, verplichtingen en rechten.
 - Vereenvoudigen en actualiseren van procedures en reglementen.
 - Verbeteren van de interne informatievoorziening met een interne nieuwsbrief en app-groepen.

Op basis van het beleidsplan 2020-2023 zijn de volgende veranderingen in het najaar van 2019 gezet met als doel die in het eerste kwartaal van 2020 te realiseren:

- Het aantrekken van een nieuwe horeca-exploitant voor de museumhoreca;
- Te investeren in een nieuw reserveringen- en roosteringssysteem;

Andere majeure aanpassing in de bedrijfsvoering is de verbouwing van de museumreceptie geweest. De balie is vernieuwd, evenals de winkelinrichting, zodat bezoekers beter ontvangen kunnen worden. Dit komt de gastvrije uitstraling van het museum ten goede. Voor de herberg in een nieuw inrichtingsplan uitgewerkt. In welke vorm dit ontwerp gerealiseerd zal worden, is afhankelijk van de nieuwe horeca-exploitant.

Financieel beleid

In 2019 is een positief exploitatiesaldo van € 11.827 gerealiseerd. Het resultaat is naar rato van de subsidie en eigen inkomsten verdeeld over de bestemmingsreserve bij Cultuur Eindhoven en de algemene reserve. EM heeft geen langlopende schulden. Bestuur en directie streven ernaar het eigen vermogen te laten groeien naar tenminste 25% van de reguliere exploitatiekosten om onvoorziene en oncontroleerbare tegenvallers te kunnen opvangen.

In 2019 hebben we de volgende stappen gezet om te investeren in de organisatie, publieksbereik, kwaliteit van de programmering en het versterken van cultureel ondernemerschap:

- Mee laten groeien van de budgetten voor personeel, marketing en programmering met de voorziene bezoekers- en inkomstenstijging.
- Verhogen van jaarlijkse dotatie voor voorziening groot onderhoud naar € 29.500.
- Start ontwikkeling nieuwe website om online vindbaarheid en verkoop van e-tickets en educatieve programma's te vergroten.
- Overstap naar een nieuw reserveringssysteem iMuseum om dienstverlening en inroosteren van personeel te verbeteren.
- Beëindigen van de exploitatieovereenkomst met de huidige cateraar en het aantrekken van een nieuwe horecaexploitant, die beter aansluit bij de kwalitatieve en kwantitatieve groei-doelstellingen van het museum.
- Realisatie van € 98.822 aan fondsenwerving voor de edities 75 jaar bevrijd (2019) en 100 Jaar Groot Eindhoven (2020) van Museum door de Stad.

Continuïteit

De Algemene Reserve is positief en de liquiditeitspositie van EM is gezond. Met het oog op de coronacrisis bestemt het bestuur het resultaat van 2019 ten gunste van de Algemene Reserve om zo het weerstandsvermogen te versterken. Dat is noodzakelijk, want als gevolg van de coronacrisis loopt EM in 2020 aanzienlijke inkomsten mis. Door de directie zijn verschillende liquiditeitsscenario's uitgewerkt, die variëren van tijdelijke sluiting tot de zomervakantie 2020 tot gehele sluiting in 2020. Tevens is rekening gehouden met lagere inkomsten in de tweede helft van 2020, mocht het museum weer open kunnen gaan. De verschillende scenario's wijzen uit dat EM voldoende liquiditeit behoudt om de continuïteit van de bedrijfsvoering te kunnen blijven borgen. Wel zal, afhankelijk van welk scenario zich voordoet, in min of meerdere mate de Algemene Reserve en de Bestemmingsfonds bij Cultuur Eindhoven aangesproken moeten worden. In het uiterste geval zal het bestuur ook genoodzaakt zijn om de liquide middelen uit het aankoopfonds in te zetten.

Om de liquiditeit zoveel mogelijk te behouden, zijn de volgende maatregelen genomen:

- De NOW-regeling is succesvol aangevraagd om de personeelskosten gedeeltelijk te compenseren;
- Besparingen zijn doorgevoerd op de budgetten voor publiek & presentatie, facilitaire dienst, groot onderhoud, marketing en Museum door de Stad;
- Annuleringsvoorwaarden worden stringenter toegepast en op klanten wordt een beroep gedaan om hun eerder gedane betalingen aan het museum te schenken, wanneer omboeken niet mogelijk is;
- Externe opdrachten zijn tot nader order opgeschort. Dit betreft vooral opdrachten voor Museum door de Stad. Alvorens tot uitvoering van een aangepaste variant van Museum door de Stad wordt overgegaan, dienen de fondsen hiermee in te stemmen, zodat EM niet het risico loopt gedane bijdragen later terug te moeten betalen;
- EM vraagt crediteuren met hoge bedragen om betalingen gespreid te mogen doen;
- EM versnelt het innen van vorderingen.

Prestatie-overzicht

Voor onze structurele subsidie van Cultuur Eindhoven hebben we prestatieafspraken gemaakt. In het onderstaande overzicht zijn die weergegeven. We mogen met trots concluderen dat we ook dit jaar onze prestaties met verve hebben behaald.

Overzicht - Taakstelling	Subsidie verlening (gemiddeld per jaar)		Resultaat 2019	
	Aanbod	Bereik	Aanbod	Bereik
Activiteiten totaal en Bezoeken totaal (-openbare activiteiten)	364	15.501	738	72.850
Totaal tijdelijke tentoonstellingen	3	1.687	5	16.763
Schoolgebonden activiteiten	361	13.814	506	16.174
Talentontwikkeling >6 maanden	1 per 2 jaar		1	

	Subsidieverlening 2019		Resultaat 2019	
	Aanbod	Bereik	Aanbod	Bereik
Acitiviteiten en Bezoeken aan tentoonstellingen totaal	386	48.779	738	72.850
Reguliere bezoeken	n.v.t.	1.200	n.v.t.	
- Specificatie bezoeken PO	n.v.t.	150	n.v.t.	
- Specificatie bezoeken VO	n.v.t.	100	n.v.t.	
- Specificatie bezoeken MBO/HO	n.v.t.	50	n.v.t.	
Totaal tijdelijke tentoonstellingen	3	1.500	5	16.763
Totaal overige activiteiten	383	47.279	558	52.935
Schoolgebonden activiteiten	361	13.586	506	16.174
Schoolgebonden activiteiten			400	12.650
Schoolgebonden activiteiten			106	3.524
Schoolgebonden activiteiten				
Openbare activiteiten	44	33.693	52	36.761
Verhuringen / niet-culturele activiteiten	26	n.v.t.	175	3.152
Gratis Bezoeken	2.459		2.616	
Betaalde Bezoeken	44.820		50.319	
Bezoeken website totaal	n.v.t.		135.605	
Talentontwikkeling <6 maanden				
Talentontwikkeling >6 maanden	1 per 2 jaar		1	
Totaal fte	15		15	
Aantal vrijwilligers	n.v.t.		130	

Governance

EM is een stichting met een ANBI-status. Het bestuur hanteert de Governance Code Cultuur en komt tweemaandelijks formeel bijeen, wat neerkomt op vijf bestuursvergaderingen in 2019. De verantwoordelijkheden van het bestuur zijn statutair vastgelegd, waarbij wordt gewerkt met een bestuur-directiemode. De directeur is geen lid van het bestuur, maar heeft een volmacht voor de dagelijkse bedrijfsvoering, financiën, de voorbereiding en uitvoering van de strategie, waaronder het artistieke en zakelijke beleid en het onderhouden van externe relaties. De directeur voorziet het bestuur proactief van beleidsvoorstellen. Besluitvorming daarover ligt bij het bestuur. De directeur legt vanuit die taakverdeling direct verantwoording af aan het bestuur en wordt jaarlijks in een functioneringsgesprek beoordeeld. Met de accountant is een protocol opgesteld voor het aangaan van financiële verplichtingen, waarbij het vier ogen principe wordt toegepast in het betalingsverkeer. Bij de controle op de jaarrekening vindt overleg plaats tussen de penningmeester van het bestuur en de accountant.

Bestuursleden ontvangen geen vergoeding. Alleen direct te relateren onkosten worden vergoed en blijven binnen de WNT normen. Bestuursleden hebben geen nevenfuncties die tot (de schijn van) belangenverstremgeling leiden. In het bestuur en directie hadden in 2019 de volgende personen zitting:

Bestuurssamenstelling 2019

NAAM	BESTUURSFUNCTIE	LEEFTIJD	PROFESSIE	NEVENFUNCTIES	TERMIJN
Hans Moors	Voorzitter	53	Ondernemer	geen	3e
Merel Franke	Secretaris	39	Advocaat	geen	2e
Robert van Vugt	Penningmeester	59	Fiscalist	geen	3e
Jean-Bernard Martens	Bestuurslid	63	Wetenschapper	geen	1e
Karin Mastenbroek	Bestuurslid	47	Consultant	Bestuurslid Rehdo	1e
Nol van Beurden	Bestuurslid	63	Onderwijs bestuurder	Bestuurslid alumnivereniging NSO Ledenadviseur VO-raad	1e
Directie					
Ward Rennen	Directeur	41	Museumdirecteur	Bestuurslid Het Filiaal Theatermakers Lid RvA Utrechts Ondernemersfonds	n.v.t.

Per 1 januari 2020 is de bestuurssamenstelling veranderd en hebben de volgende personen zitting in het bestuur. De directie is onveranderd gebleven.

Bestuurssamenstelling 2020

NAAM	BESTUURSFUNCTIE	LEEFTIJD	PROFESSIE	NEVENFUNCTIES	TERMIJN
Bart de Boer	Voorzitter	69	Consultant	VZ RVT Eindhoven Marketing VZ RVT Visit Brabant VZ RvC Bonaire International Airport Vice vZ Van Gogh Sites Foundation Vice vZ Van Gogh National Park Vz Leisure Ontwikkel Fonds RvA Adelear nv	1e
Merel Franke	Secretaris	39	Advocaat	geen	2e
Ingrid Niessing	Penningmeester	41	Algemeen directeur ARN Holding B.V.	Algemeen directeur Scooting Recycling Nederland	1e
Karin Mastenbroek	Bestuurslid	47	Consultant	Bestuurslid Rehdo	1e
Koen Sanders	Bestuurslid	38	Directeur Commerce, Creatie en Ontwikkeling Efteling BV	Bestuurslid Stichting House of Leisure Brabant Bestuurslid Stichting EFN Eindhoven	1e

Bestuursleden van de Stichting EM vormen tevens het bestuur van de Stichting Museum Kempenland Eindhoven i.v.m. met het juridisch eigenaarschap van de collectie, waarvan het dagelijks beheer bij de Stichting Eindhoven Museum ligt. De directeur heeft een volledige volmacht voor beide stichtingen.

Het bestuur heeft dit jaar de transitie naar een raad van toezicht-bestuurder model ingezet, omdat dit beter aansluit bij de ontwikkeling rondom het uitbreidingsplan VONK en de daarmee samenhangende toename aan verantwoordelijkheden voor de directeur. Daartoe heeft het bestuur het rooster van aftreden in werking gesteld en met behulp van een recruiter drie nieuwe toekomstige raad van toezichtleden geworven. Vanuit continuïteitsoogpunt zullen bestuurssecretaris mevr. M. Franke en algemeen bestuurslid mevr. K. Mastenbroek aanblijven en toetreden tot de toekomstige Raad van Toezicht. Voorzitter dhr. H. Moors, penningmeester dhr. R. van Vugt en algemeen bestuursleden de heren dr. J.B. Martens en N. van Beurden treden per 1 januari 2020 uit het bestuur. De zittende bestuursleden vormen met de nieuwe leden een overgangsbestuur om de transitie naar de raad van toezicht te maken.

Verslag activiteiten Bestuur

Het bestuur heeft naast de reguliere taken, zoals het goedkeuren van het jaarplan, de begroting en jaarrekening de volgende activiteiten ondernomen:

Strategie en beleid

- Vaststellen van strategie medium termijn 2020-2023

Risicobeheersing

- De risicoparagraaf is geactualiseerd n.a.v. besluit tot verhoging van de algemene reserve bij het goedkeuren van de jaarrekening 2018

Governance

- Zelfevaluatie; het bestuur heeft bij de besluitvorming over het transitieproces naar een raad van toezicht – bestuurder model het eigen functioneren extern geëvalueerd met behulp van een recruiter. Op basis van deze evaluatie zijn de profielschetsen voor toekomstige raad van toezichtleden opgesteld.
- Werven van drie nieuwe bestuursleden, waaronder een voorzitter en penningmeester.
- Opstellen van concept statuten en reglementen voor de toekomstige raad van toezicht en directeur-bestuurder.
- Het gesprek voeren over het instellen van een raad van advies.
- Het tweemaal houden van een personeelsvergadering.

Vooruitblik op 2020 en verder

In 2020 ronden we de huidige cultuurperiode af en sorteren we voor op de nieuwe periode 2021-2024. We maken de overgang naar een raad van toezicht – bestuurder model en stellen de begroting en het meerjarenbeleidsplan voor 2021-2024 op. Daarmee doen we een subsidieaanvraag bij de Stichting Cultuur Eindhoven voor de komende vier jaar. Tegelijkertijd werken we aan het verkrijgen van bestuurlijke steun voor ons uitbreidingsplan VONK en verwachten we eerste stappen te kunnen zetten in de ruimtelijke uitwerking van ons plan. In het meerjarenbeleidsplan dienen we daarom rekening te houden met enerzijds voorbereiding op opschaling en anderzijds het gegeven dat de huidige museumopzet de komende jaren nog de basis zal blijven. Met die reden is een mediumtermijn strategie 2020-2023 opgesteld, waarbij we stapsgewijs toewerken naar de uitbreiding op programmatisch, organisatorisch en financieel vlak.

De huidige opzet van Museum door de Stad loopt tot eind 2020. Voor de komende cultuurperiode willen we Museum door de Stad 2.0 verder ontwikkelen, waarbij we voortbouwen op de huidige succesfactoren en meer verbinding aanbrengen met de activiteiten van het preHistorisch Dorp. Ons doel is om Museum door de Stad 2.0 als een inhoudelijk activatieprogramma uit te rollen en inwoners actief te betrekken bij het transformatieproces van EM naar VONK en de geschiedenis en het erfgoed van de stad en regio Eindhoven. Hierin zal ook de collectie nadrukkelijk een plek krijgen. Ons streven is begin 2021 een nieuw collectieplan uit te werken, waarbij de artistieke lijnen van VONK een belangrijk ijkpunt vormen voor het opstellen van criteria met betrekking tot het verwerven en waar wenselijk afstoten van objecten. Doel is om meer lijn te brengen in de collectie en met name de hiaten, die zich vooral concentreren op de periode 1940-2010, vanuit een gestructureerde visie en aanpak stapsgewijs invulling te geven.

Verkorte jaarrekening 2019

Balans per 31 december 2019

	31-12-2019	31-12-2018
Activa		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	151.549	151.564
Vlottende activa		
Vorraden	8.227	10.542
Vorderingen	112.683	133.982
Liquide middelen	372.745	355.139
Totaal activa	645.204	651.227
Passiva		
Eigen Vermogen		
Algemene reserve	70.000	70.000
Bestemmingsfonds Cultuur Eindhoven	62.466	58.255
Aankoopfonds	44.436	44.436
Voorzieningen	217.887	217.887
Kortlopende schulden	245.207	274.849
Totaal passiva	645.204	651.227

Staat van baten en lasten 2019

	2019	2018
Baten		
Opbrengsten activiteiten museum	687.155	635.741
Projectsubsidies en sponsoring	245.614	155.648
	<hr/>	<hr/>
Opbrengsten museum	932.769	791.389
Subsidies	754.071	746.605
	<hr/>	<hr/>
Totaal baten	1.686.840	1.537.994
Salarissen en sociale lasten	665.664	676.070
Overige personeelskosten	113.652	69.408
Bestuurlijke kosten	1.196	0
Backoffice	49.921	54.026
Kosten automatisering	40.089	44.837
Facilitaire dienst	60.881	72.300
Huisvestingskosten	42.346	39.753
Promotie	102.946	62.679
Collectie	95.780	84.719
Programma's	78.419	87.792
Frontoffice	147.733	141.941
Projecten	243.342	162.981
Afschrijvingen	34.226	34.277
Overige lasten	1.226	947
	<hr/>	<hr/>
Totaal lasten	1.677.421	1.531.730
Exploitatiesaldo	9.419	6.264
Het resultaat van € 9.419 is als volgt bestemd:		
Toegevoegd aan algemene reserve	5.208	
Toegevoegd aan aankoopfonds	0	
Toegevoegd aan bestemmingsfonds	4.211	
	<hr/>	
	9.419	

